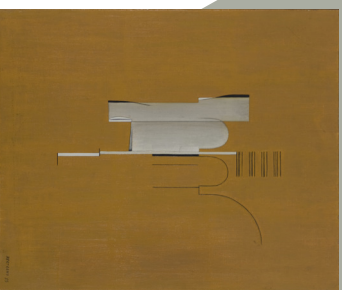

zich in meerdere artistieke domeinen zoals bas-reliëf, fresco's en neon sculpturen. Zo vervaardigde hij een fresco in keramiek voor het metro-station Kunst-Wet.

GASTON BERTRAND (1910-1994)

Gaston Bertrand groeide op in de provincie Luik in een gezin met een bescheiden inkomen. In avondonderwijs werd hij vertrouwd met de basistechnieken van het tekenen. Tegelijkertijd oefende hij enkele kleine jobs uit. In Brussel volgde hij een opleiding aan St. Lucas, de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten en aan de Academie van Sint Joost, waar hij Anne Bonnet en Louis Van Lint ontmoette.

Gaston Bertrand,
Arvaden in Bologna, 1955

In 1937 won de talentvolle kunstenaar Gaston Bertrand de Prijs van Rome. Hij was zeer actief binnen de Belgische kunstwereld: eerst richtte hij mee de losse groep *La Route Libre* op, dan de groep *Abbort*, en nadien, in 1945, werd hij stichtend lid van La Jeune Peinture Belge. In 1987 werd hij verkozen tot lid van de Koninklijke Academie van België, wat duidt op zijn verdienste voor de Belgische kunst.

Gaston Bertrand is een unieke figuur binnen de Belgische abstracte kunst. Eigenlijk liet hij de werkelijkheid in zijn schilderijen nooit helemaal los: we zien keer op keer een dialectiek tussen abstractie en figuratie. Hij begon zijn artistieke loopbaan met het uitbeelden van interieurs. Na een lang bezinkingsproces van het natuurgetrouw weergeven van de realiteit, ging hij uitgepuurde composities maken door enkel te focussen op de belangrijkste architecturale elementen. Elementen die worden voorgesteld met grote gekleurde vlakken. Ons werk is een uitstekend voorbeeld van de op architectuur gebaseerde stijl van Bertrand.

GEOMETRISCHE ABSTRACTIE EN CONSTRUCTIVISME

Hoewel de Belgische pioniers van het constructivisme tijdens het interbellum niet de grote massa bereikten, kon de beweging niettemin rekenen op enige erkenning na de Tweede Wereldoorlog, wat leidde tot het ontstaan van een nieuwe generatie abstracte kunstenaars. Jonge kunstenaars waren op zoek naar een nieuwe universele taal en kwamen zo uit bij de geometrische abstractie. Tal van kunstenaarsgroepen ontsproten vanaf de jaren vijftig om de zuivere beelding uit te dragen. Denken we aan *Art Abstrait* (1952), *G58* en *Geoforn* (1966).

Deze kunstenaars verwierpen enerzijds de figuratieve kunst, maar evengoed kunst die spontaan was voortgebracht zoals *Cobra*. Voor hen was het te doen om gemoedstrust te vinden, om verpozing te vinden uit de chaos waarin de wereld na de Tweede Wereldoorlog was in terechtgekomen. Zij pikten het 'less is more'-maxime van het Bauhaus opnieuw op en gaan op zoek naar de essentie van de schilderkunst. Ze gaan nauwgezet werken met vormen, lijnen en kleurvlakken die geen enkele verwijzing naar de werkelijkheid meer hebben. Bepaalde schilders evolueren op natuurlijke wijze naar het minimalisme, een kunststroming die in de Verenigde Staten ontstond tijdens de jaren zestig. Anderen zullen de fundamenteen leggen voor de kinetische kunst.

JO DELAHAUT (1911 - 1992)

Delahaut studeerde schilderkunst aan de Academie van Luik,

Jo Delahaut, *Bainul*, 1954

terwijl hij tegelijkertijd een proefschrift wijdde aan het neo-classicisme in de kunst, wat getuigt van een rationele inborst en een voorliefde voor kunsttheorie. Hij begint zijn carrière in de jaren veertig met expressionistisch werk, maar in 1945 zou hij als eerste schilder van de tweede generatie abstracte kunstenaars de draad van de abstractie terug opnemen.

Delahaut weet zich al heel snel te positioneren als de meester van de Belgische geometrische abstractie. Hij is stichter van groepen zoals *Art Abstrait*, *Formes*, *Art Construit* en *Geoform*. De kunstenaar produceert een indrukwekkende literatuur over het constructivisme, wat vele kunstenaars van zijn generatie zou beïnvloeden. De schilderstaal is volgens hem het meest representatief voor de menselijke geest, zij is instinctief begrijpbaar en een manier om de geest te stimuleren.

Hij past de abstractie op radicale wijze toe, bijna minimalistisch, maar wel met een scala aan kleuren. Vanaf 1952 schildert Delahaut repetitieve vormen die ritme geven en een dialoog aangaan met de kleurvlakken, zoals in ons schilderij *Balmol* uit 1954.

GUY VANDENBRANDEN (1926 - 2014)

Vandenbranden werd geboren in Brussel en studeerde in het vrije atelier L'effort. Het is via de groep *La Jeune Peinture Belge* dat hij de abstractie leerde kennen en zo, vanaf 1952, zelf abstracte composities begon te creëren. Na eerst eerst even kort in de lyrische stijl te hebben gewerkt, zou hij zich al snel toeleggen op de geometrische abstractie, een stijl die hij heel zijn leven trouw zou blijven. De kunstenaar onderhield vele, zowel nationale als internationale, vriendschappelijke relaties en nam deel aan aan talrijke artistieke bewegingen zoals *Art Abstrait*, *Formes*, *Art Construit*. Na 1960, tijdens zijn aansluiting bij de groep *De Nieuwe Vlaamse*

Guy Vandenbranden, *Compositie*, 1956

School, vestigde Vandenbranden zich definitief in Antwerpen, waar hij nauw bevriend werd met Vic Gentils, Jef Verheyen en Walter Leblanc.

Zijn oeuvre is in het begin voornamelijk beïnvloed door Victor Vasarely, maar hij zou snel een eigen stijl ontwikkelen met een grote interesse voor kleurcombinaties en perspectief. Kernelementen in zijn werk zijn het geometrische spel van kleurvlakken en de ruimtelijke werking, zoals het doek in onze collectie, *Composition* (1956). Steeds onderzoekt hij de notie van de tijdsloosheid van het absolute, wat hem ertoe drijft om zijn composities steeds verder uit te puren. Vanaf 1958 schildert hij bijna uitsluitend in zwart-wit en evolueert hij naar een monochromie, in navolging van de *Amerikaanse Hard-edge*

JEAN RETS (1910-1998)

Rets werd geboren in Parijs uit Belgische ouders. Op het einde van de Eerste Wereldoorlog gaat hij in Luik wonen. Hij volgt er een opleiding aan de Academie die hij niet zou afmaken. Vanaf 1944 wordt hij lid van van de *Association pour le progrès intellectuel artistique de Wallonie* (APIAW). Geïnspireerd door Braque, begint hij geometrische landschappen in kubistische stijl te schilderen. Nadien leert Rets het werk van Magnelli kennen en ontmoet Vasarely in Parijs, wat hem

Jean Rets, *Ugoll* 1959

ertoe aanzet om zich te richten van het constructivisme. Hij legt zich toe op het creëren van composities bestaande uit kleurrijke platte vlakken, waarbij het cubisme niet ver weg is. De compositie en het kleurenpalet van het meesterwerk in ons bezit, *Ugoll* (1959) doet denken aan het werk van Braque of Picasso. Jean Rets bekwaaamde